

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 231/21

Λουξεμβούργο, 21 Δεκεμβρίου 2021

Απόφαση στην υπόθεση C-251/20
Gtflix Tv

Διάδοση στο διαδίκτυο σχολίων φερόμενων ως δυσφημιστικών: η αποκατάσταση της ζημίας που προκλήθηκε εντός κράτους μέλους μπορεί να ζητηθεί από τα δικαστήρια του συγκεκριμένου κράτους μέλους

Η διεθνής αυτή δικαιοδοσία εξαρτάται μόνον από την προϋπόθεση να είναι ή να υπήρξε το δυσφημιστικό περιεχόμενο προσβάσιμο εντός του εν λόγω κράτους μέλους

Η Gtflix Tv (στο εξής: αναιρεσείουσα) είναι εταιρία εδρεύουσα στην Τσεχική Δημοκρατία η οποία παράγει και μεταδίδει οπτικοακουστικό υλικό προοριζόμενο για ενήλικους. Ο DR, κάτοικος Ουγγαρίας, είναι επαγγελματίας του ίδιου τομέα.

Η αναιρεσείουσα, η οποία προσάπτει στον DR ότι αναρτά σε διάφορους ιστοτόπους δυσφημιστικά σχόλια για την ίδια, προσέφυγε κατ' αυτού ενώπιον των γαλλικών δικαστηρίων, ζητώντας, αφενός, τη διαγραφή των σχολίων αυτών και τη διόρθωση των δημοσιευθέντων στοιχείων και, αφετέρου, την αποκατάσταση της ζημίας που η ίδια υπέστη εξαιτίας των σχολίων αυτών. Τόσο πρωτοδίκως όσο και κατ' έφεση, τα γαλλικά δικαστήρια έκριναν ότι δεν έχουν διεθνή δικαιοδοσία να αποφανθούν επί των ως άνω αιτημάτων.

Ενώπιον του Cour de cassation (Ανωτάτου Ακυρωτικού Δικαστηρίου, Γαλλία), η αναιρεσείουσα ζήτησε την ανάρτηση της απόφασης του εφετείου (Γαλλία), το οποίο παρέβη, κατά την άποψή της, τον κανόνα ειδικής δωσιδικίας που προβλέπει το άρθρο 7, σημείο 2, του κανονισμού 1215/2012¹ υπέρ των δικαστηρίων «του τόπου όπου συνέβη ή ενδέχεται να συμβεί το ζημιογόνο γεγονός», αποφαινόμενο ότι, για να θεμελιωθεί δικαιοδοσία του επιληφθέντος δικαστηρίου, δεν αρκεί τα δημοσιευθέντα στο διαδίκτυο σχόλια που κρίθηκαν δυσφημιστικά να είναι προσβάσιμα εντός της περιφέρειας του δικαστηρίου αυτού, αλλά πρέπει επίσης να είναι ικανά να προκαλέσουν ζημία εντός εν λόγω περιφέρειας.

Το αιτούν δικαστήριο, εκτιμώντας ειδικότερα ότι το κέντρο των συμφερόντων της αναιρεσείουσας βρισκόταν στην Τσεχική Δημοκρατία και διαπιστώνοντας ότι ο DR κατοικεί στην Ουγγαρία, απεφάνθη ότι τα γαλλικά δικαστήρια δεν έχουν διεθνή δικαιοδοσία να αποφανθούν επί του αιτήματος για διαγραφή των φερόμενων ως δυσφημιστικών σχολίων και για διόρθωση των δημοσιευθέντων στοιχείων. Αποφάσισε, ωστόσο, να υποβάλει στο Δικαστήριο προδικαστικό ερώτημα σχετικά με το αν τα γαλλικά δικαστήρια έχουν διεθνή δικαιοδοσία να αποφανθούν του αιτήματος αποζημιώσεως όσον αφορά τη ζημία που υποστηρίζει ότι υπέστη η αναιρεσείουσα εντός της περιφέρειας των δικαστηρίων αυτών, τούτο δε μολονότι τα τελευταία δεν έχουν διεθνή δικαιοδοσία να αποφανθούν επί του αιτήματος διόρθωσης και διαγραφής.

Με την απόφασή του, το τμήμα μείζονος συνθέσεως του Δικαστηρίου παρέχει **διευκρινίσεις** σχετικά με τον προσδιορισμό των **δικαστηρίων που έχουν διεθνή δικαιοδοσία να εκδικάσουν την αγωγή αποζημιώσεως, βάσει της επελεύσεως της ζημίας στο διαδίκτυο.**

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

¹ Κανονισμός (ΕΕ) 1215/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2012, για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις (ΕΕ 2012, L 351, σ. 1). Ειδικότερα, βάσει του άρθρου 7, σημείο 2, του κανονισμού αυτού: «Πρόσωπο που έχει την κατοικία του σε κράτος μέλος μπορεί να εναχθεί σε άλλο κράτος μέλος: [...] ως προς ενοχές εξ αδικοππραξίας ή οιονεί αδικοππραξίας, ενώπιον του δικαστηρίου του τόπου όπου συνέβη ή ενδέχεται να συμβεί το ζημιογόνο γεγονός [...]».

Το Δικαστήριο αποφαινεται ότι πρόσωπο το οποίο, θεωρώντας ότι υπέστη προσβολή των δικαιωμάτων του λόγω της διάδοσης δυσφημιστικών για αυτό σχολίων στο διαδίκτυο, ασκεί αγωγή ζητώντας ταυτόχρονα, αφενός, τη διαγραφή του περιεχομένου και τη διόρθωση των στοιχείων που αναρτήθηκαν στο διαδίκτυο και αφορούν το πρόσωπο αυτό και, αφετέρου, την αποκατάσταση της ζημίας που προκλήθηκε από την εν λόγω ανάρτηση, **μπορεί να ζητήσει, ενώπιον των δικαστηρίων κάθε κράτους μέλους εντός του οποίου είναι ή ήταν προσβάσιμα τα εν λόγω σχόλια, την αποκατάσταση της ζημίας που υπέστη εντός του κράτους μέλους του επιληφθέντος δικαστηρίου, μολονότι τα δικαστήρια αυτά δεν έχουν διεθνή δικαιοδοσία να αποφανθούν επί του αιτήματος διόρθωσης και διαγραφής.**

Για να καταλήξει στο ως άνω συμπέρασμα, το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι, κατά τη νομολογία του, ο κανόνας ειδικής δωσδικίας του άρθρου 7, σημείο 2, του κανονισμού 1215/2012 υπέρ των δικαστηρίων «του τόπου όπου συνέβη ή ενδέχεται να συμβεί το ζημιολόγο γεγονός» αφορά **τον τόπο όπου συνέβη το γενεσιουργό της ζημίας γεγονός** όσο και τον **τόπο όπου επήλθε η ζημία**, καθένας δε από τους δύο αυτούς τόπους μπορεί, αναλόγως των περιστάσεων, να παράσχει **ιδιαιτέρως χρήσιμα στοιχεία** όσον αφορά τη **διεξαγωγή της αποδεικτικής διαδικασίας και την οργάνωση της δίκης.**

Όσον αφορά τους ισχυρισμούς περί προσβολής του δικαιώματος της προσωπικότητας μέσω περιεχομένου που αναρτήθηκε στο διαδίκτυο, το Δικαστήριο υπενθυμίζει επίσης ότι το πρόσωπο που θεωρεί ότι θίγεται έχει την ευχέρεια να ασκήσει αγωγή με αίτημα την επιδίκαση αποζημίωσης για το σύνολο της προκληθείσας ζημίας είτε ενώπιον των **δικαστηρίων του τόπου εγκατάστασης του προσώπου που διαδίδει το επίμαχο περιεχόμενο, βάσει του τόπου όπου συνέβη το γενεσιουργό της ζημίας γεγονός, είτε ενώπιον των δικαστηρίων του κράτους μέλους όπου βρίσκεται το κέντρο των συμφερόντων του θιγόμενου προσώπου, βάσει του τόπου επέλευσης της ζημίας.** Το θιγόμενο πρόσωπο έχει επίσης τη δυνατότητα, αντί της αγωγής για επιδίκαση αποζημιώσεως για το σύνολο της προκληθείσας ζημίας, να προσφύγει ενώπιον των δικαστηρίων κάθε κράτους μέλους εντός του οποίου υπάρχει ή υπήρξε πρόσβαση σε περιεχόμενο που αναρτήθηκε στο διαδίκτυο. Τα εν λόγω δικαστήρια έχουν ωστόσο **διεθνή δικαιοδοσία να επιδικάσουν αποζημίωση αποκλειστικώς και μόνον για τη ζημία που επήλθε στο έδαφος του κράτους μέλους όπου έχουν την έδρα τους.**

Κατά συνέπεια, σύμφωνα με το άρθρο 7, σημείο 2, του κανονισμού 1215/2012, όπως αυτό έχει ερμηνευθεί με την προγενέστερη νομολογία, πρόσωπο το οποίο θεωρεί ότι θίγεται από την ανάρτηση στοιχείων στο διαδίκτυο δύναται να προσφύγει, προκειμένου να επιτύχει τη διαγραφή του περιεχομένου και τη διόρθωση των στοιχείων που αναρτήθηκαν στο διαδίκτυο, ενώπιον των δικαστηρίων που έχουν διεθνή δικαιοδοσία να αποφανθούν επί του συνολικού αιτήματος για αποκατάσταση της ζημίας, τουτέστιν είτε ενώπιον του δικαστηρίου του τόπου εγκατάστασης του προσώπου που διαδίδει το εν λόγω περιεχόμενο, βάσει του τόπου όπου συνέβη το γενεσιουργό της ζημίας γεγονός, είτε ενώπιον του δικαστηρίου στην περιφέρεια του οποίου εντοπίζεται το κέντρο των συμφερόντων του θιγόμενου προσώπου, βάσει του τόπου επέλευσης της ζημίας.

Συναφώς, το Δικαστήριο διευκρινίζει ότι αίτημα για διαγραφή του περιεχομένου και διόρθωση των στοιχείων που αναρτήθηκαν στο διαδίκτυο δεν μπορεί να υποβληθεί ενώπιον δικαστηρίου διαφορετικού από εκείνο που έχει διεθνή δικαιοδοσία να αποφανθεί επί του συνολικού αιτήματος για αποκατάσταση της ζημίας, για τον λόγο ότι το αίτημα αυτό για διόρθωση και διαγραφή **είναι ενιαίο και αδιαίρετο.**

Αντιθέτως, το αίτημα για **αποκατάσταση της ζημίας** μπορεί να αφορά είτε πλήρη είτε μερική αποζημίωση. Επομένως, δεν δικαιολογείται, για τον ίδιο λόγο, το να μην παρέχεται στον ενάγοντα η δυνατότητα να υποβάλει το αίτημά του για μερική αποζημίωση ενώπιον οποιουδήποτε άλλου δικαστηρίου στην περιφέρεια του οποίου εκτιμά ότι υπέστη ζημία.

Εξάλλου, ο αποκλεισμός της ως άνω δυνατότητας δεν επιβάλλεται ούτε χάριν της ορθής απονομής της δικαιοσύνης, δεδομένου ότι το δικαστήριο το οποίο έχει διεθνή δικαιοδοσία να αποφανθεί αποκλειστικώς και μόνον επί της ζημίας που προκλήθηκε εντός του κράτους μέλους στο οποίο έχει την έδρα του **είναι απολύτως σε θέση να εκτιμήσει,** στο πλαίσιο διαδικασίας διεξαγόμενης στο

εν λόγω κράτος μέλος και λαμβανομένων υπόψη των αποδεικτικών στοιχείων που συνελέγησαν σε αυτό, **την επέλευση και την έκταση της προβαλλόμενης ζημίας.**

Τέλος, η απονομή στα οικεία δικαστήρια διεθνούς δικαιοδοσίας να αποφανθούν αποκλειστικώς και μόνον επί της ζημίας που προκλήθηκε εντός του εδάφους του κράτους μέλους στο οποίο έκαστο εξ αυτών έχει την έδρα του εξαρτάται μόνον **από την προϋπόθεση να είναι ή να υπήρξε το δυσφημιστικό περιεχόμενο προσβάσιμο στο εν λόγω έδαφος**, δεδομένου ότι το άρθρο 7, σημείο 2, του κανονισμού 1215/2012 δεν εισάγει κάποια επιπρόσθετη προϋπόθεση συναφώς. Η επιβολή επιπρόσθετων προϋποθέσεων θα μπορούσε να έχει ως συνέπεια τον εν τοις πράγμασι αποκλεισμό της δυνατότητας του ενδιαφερομένου προσώπου να ασκήσει αγωγή μερικής αποζημιώσεως ενώπιον των δικαστηρίων στην περιφέρεια των οποίων το πρόσωπο αυτό εκτιμά ότι υπέστη ζημία.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προδικαστική παραπομπή παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, να υποβάλουν στο Δικαστήριο ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά σύμφωνα με την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, κατά τον ίδιο τρόπο, τα άλλα εθνικά δικαστήρια που επιλαμβάνονται παρόμοιου προβλήματος.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582

Στιγμιότυπα από τη δημοσίευση της αποφάσεως διατίθενται από το "[Europe by Satellite](#)" 📠 (+32) 2 2964106